

Veilige haven

Eerder verschenen bij The House of Books van dezelfde auteur:

Het ultimatum

C.J. Box

Veilige haven

the house of books

Oorspronkelijke titel

Blue Heaven

Uitgave

St. Martin's Minotaur, New York

Copyright © 2007 by C.J. Box

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2010 by The House of Books,
Vianen/Antwerpen

Vertaling

Mariëlla Snel

Omslagontwerp

Studio Jan de Boer BNO, Amsterdam

Omslagfoto

Hollandse Hoogte/Arcangel Images Ltd

Foto auteur

Don Hajicek

Opmaak binnenwerk

ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 3441 8

D/2010/8899/133

NUR 332

www.thehouseofbooks.com

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Ann Rittenberg
... en Laurie, met veel liefde

DAG ÉÉN

VRIJDAG

In landen die vrijheid van associatie kennen, zijn geheime genootschappen onbekend. In Amerika zijn er facties, maar geen samenzweringen.

– Alexis de Tocqueville, *Democracy in America*, 1835

WELCOME TO THE INLAND NORTHWEST

– bord dat passagiers op het vliegveld van Spokane verwelkomt

Vrijdag, 16.28 uur

ALS DE TWAALFJARIGE Annie Taylor niet had besloten haar kleine broertje William op die vrijdag in april in de natte lente van noordelijk Idaho mee uit vissen te nemen, zou ze de executie nooit hebben gezien en niet recht in de ogen van de beulen hebben gekeken. Maar ze was boos op haar moeder.

Voordat ze getuige waren van de moord, liepen ze tussen de nog vochtige wilgen in de buurt van Sand Creek door, gehuld in plastic vuilniszakken om hun kleren droog te houden. Opgekrulde elzenbladeren hielden poeltjes regenwater van die morgen vast en tussen de takken hingen uitgerekte spinnenwebben vol regendruppels. Toen de grijszwarte onweerswolken de zon aan het oog onttrokken, werd het licht in het bos getemperd en verloren de schaduwen hun randen. Het bos werd ondergedompeld in een mismoedige duisternis. De grond was zwart; sponzig in het bos en glibberig op het pad. Hun schoenen maakten zuigende geluiden terwijl ze moeizaam stroomopwaarts liepen.

Annie en William hadden hun huis aan de rand van de stad verlaten, een paar kilometer meegereden met Fiona, de postbode, en liepen nu al bijna twee uur tevergeefs te zoeken naar rustig water.

‘Misschien was dit toch niet zo’n goed idee,’ zei de tienjarige

William. Hij verhief zijn stem om boven het geraas van de woeste kreek uit te komen.

Annie bleef staan, draaide zich naar William toe en nam hem van top tot teen op. Uit de vuilniszak stak een lange hengel voor vliegvisseren. De punt ervan was al een paar keer achter takken blijven haken en in een van de snoergeleiders zat een dennentakje klem. 'Je zei dat je wilde vissen, dus ik neem je mee vissen.'

'Maar je hebt er helemaal geen verstand van.' Williams ogen werden groter en zijn onderlip trilde – wat vlak voordat hij ging huilen altijd gebeurde.

'William...'

'We moeten teruggaan.'

'William, niet huilen.'

Hij keek een andere kant op. Ze wist dat hij zich probeerde in te houden. Dat zag ze aan de stand van zijn mond. Hij haatte het dat hij zo snel en zo vaak moest huilen, dat zijn emoties zo dicht aan de oppervlakte lagen. Annie had dat probleem niet.

'Hoe vaak heeft Tom tegen je gezegd dat hij je mee uit vissen zou nemen?' vroeg Annie.

William weigerde haar aan te kijken. 'Vaak.'

'Hoe vaak heeft hij je daadwerkelijk meegenomen?'

'Dat weet je,' zei hij nors.

'Dat weet ik inderdaad.'

'Ik vind hem eigenlijk wel aardig,' zei William.

'En ik eigenlijk niet.'

'Jij vindt niemand aardig.'

Annie wilde daarover in discussie gaan, maar deed het toch niet omdat hij misschien wel gelijk had. 'Ik vind jou aardig genoeg om met je te gaan vissen, ook al weet ik niet hoe dat moet. Bovendien: hoe moeilijk kan het zijn als Tom het kan?'

Een brutaal glimlachje trok aan zijn mondhoeken. 'Daar zul je wel gelijk in hebben.'

'Kijk,' zei ze, en ze trok de plastic zak omhoog om te laten zien

dat ze het visjack van Tom aanhad. Dat had ze zonder het te vragen van een haak in hun huis gepakt. ‘Dit ding zit vol met lokmiddelen en kunstvliegen en wat al niet meer. We binden die gewoon aan het eind van jouw lijn en wachten dan af. De vissen kunnen niet veel slimmer zijn dan Tom, dus hoe moeilijk kan het zijn?’

‘... als Tom het kan,’ zei hij, en zijn glimlach werd breder.

Toen hoorden ze een motor loeien en daarna afslaan, het geluid gedempt door het geraas van het schuimende water.

Het verraad had zich die morgen voorgedaan, toen Tom naar beneden kwam en vroeg: ‘Wat hebben we als ontbijt?’ Annie en William zaten aan tafel, in hun schooluniform, te eten. Sugar Pops voor William en Frosted Mini-Wheats voor Annie. Tom stelde die vraag alsof het de meest logische ter wereld was, maar dat was het niet. Tom was nog nooit bij het ontbijt in hun huis geweest, was nooit een nacht blijven slapen. Hij had dezelfde gekreukte kleren aan als de avond daarvoor, toen hij na het avondeten was langsgesproken om hun moeder te zien. Hij noemde die kleren zijn viskleren – een afritsbroek en een ruim shirt met veel zakken. Dit was voor Annie een nieuw territorium, en ze wilde het niet verkennen.

In plaats daarvan keek ze naar zijn grote, witte, blote voeten. Ze zagen er wasachtig en bleek uit – als de voeten van een lijk – maar op de tenen zaten toefjes zwarte haren. Dat vond ze fascinerend en walgelijk tegelijk. Hij liep ermee over de linoleumvloer naar de eetkamer, natte sporen achterlatend.

‘Waar bewaart jullie moeder de koffie?’ vroeg hij.

William bewoog zich niet. Zijn ogen waren groot, hij knipperde er niet eens mee, en zijn lepel was een paar centimeter van zijn mond vandaan in de lucht blijven hangen. Sugar Pops dansen in de melk. ‘Op het aanrecht,’ zei William. ‘In dat busachtige ding.’

‘Dat busachtige ding,’ herhaalde Tom goedgeluimd, en ging een pot koffie zetten. Annie boorde met haar ogen gaten in de rug van zijn visshirt. Tom was groot, gespierd en altijd gespeeld vriendelijk, dacht ze. Hij verscheen zelden zonder een cadeautje voor hen: gewoonlijk iets nietszeggheds waartoe hij op het laatste moment had besloten, zoals een BiFi-worstje of een jojo die hij had gekocht in de buurtwinkel aan het eind van de straat. Maar zó had ze hem nog nooit gezien: onverzorgd, slaperig, slonzig, voor het eerst tegen haar en William pratend alsof ze echte mensen waren, die wisten waar de koffie was.

‘Wat doe je hier?’ vroeg ze.

Hij draaide zijn hoofd. De blik in zijn ogen was wazig. ‘Koffie-zetten.’

‘Nee. Ik bedoel wat je in mijn huis doet.’

William liet de lepel eindelijk zijn weg vervolgen, maar bleef strak naar Toms rug kijken. Een druppeltje melk sijpelde uit zijn mondhoek en kwam terecht op zijn kin, als een puntje witte lijm.

‘Jouw huis?’ zei Tom. ‘Ik dacht dat dit het huis van je moeder was.’

Wat is hij toch geestig, dacht ze boos.

‘Hebben jullie alleen dit als ontbijt?’ vroeg Tom, die de cornflakesdozen omhooghield en zijn wenkbrauwen optrok.

‘Er is ook brood,’ zei William met volle mond. ‘Soms maakt mam eieren klaar, of pannenkoeken.’

Annie keek haar broertje vervaarlijk aan.

‘Misschien zal ik Monica dan vragen een paar eieren voor me te bakken,’ mompelde Tom. Hij schonk een kop koffie in voor- dat de kan vol was. Druppeltjes water sisten op het hete warmhoudplaatje. Dus voor hem was het Monica, dacht Annie, en niet ‘jullie moeder’.

Met voeten die kusgeluiden maakten op de vloer liep hij naar de tafel, trok een stoel naar achteren en ging zitten. Ze kon haar moeder aan hem ruiken en dat maakte haar misselijk.

‘Dat is mama’s stoel,’ zei ze.

‘Dat vindt ze niet erg,’ zei hij met zijn ongemeende, neerbui-
gende glimlach. In zijn beleving waren Annie en William weer
kinderen, al had ze wel het gevoel dat Tom een beetje bang van
haar was. Misschien beseftte hij nu wat hij had gedaan. Of mis-
schien ook niet. Hij negeerde de nijdig naar hem kijkende Annie
nadrukkelijk en draaide zich naar William toe. ‘Je moet vandaag
naar school, hè?’ zei Tom, en hij stak een hand uit om die door
de haren van de jongen te halen.

William knikte met grote ogen.

‘Jammer dat je niet een dag vrij kunt nemen om met mij te
gaan vissen. Voordat ik gisteravond hierheen kwam, had ik een
paar fraaie exemplaren gevangen. Forellen van een centimeter
of veertig. Ik heb er een paar aan je moeder gegeven, voor jullie
avondeten.’

‘Ik wil best mee,’ zei William, en hij zette een hoge borst op.
‘Ik heb nog nooit gevestigd, maar ik denk dat ik het wel kan.’

‘Dat kun je beslist, mannetje,’ zei Tom, en hij nam een slok
van de hete koffie. Hij gebaarde naar de volle bijkeuken, waar hij
zijn visjack had opgehangen en zijn hengel voor vliegvisserij in
een hoek had gezet. ‘Ik heb in mijn truck nog een andere hengel
die jij zou kunnen gebruiken.’

Opeens bewoog William zich opgewonden op zijn stoel. ‘We
komen vandaag vroeg uit school! Misschien kunnen we dan
gaan vissen?’

Tom keek, vragend om opheldering, naar Annie.

‘We zijn vroeg uit,’ zei ze met een stalen gezicht. ‘Om twaalf
uur.’

Tom tuitte zijn lippen en knikte. Zijn ogen fonkelden. Nu had
hij William volledig in zijn macht. ‘Misschien kom ik je dan na
school wel ophalen. Ik zal je moeder vragen of dat mag. Ik kan
voor de school op je wachten. Annie, wil jij ook mee?’

Ze schudde snel haar hoofd. ‘Nee.’

‘Je moet je eens een beetje meer ontspannen,’ zei Tom, die glimlachte, maar alleen met zijn mond.

‘En jij moet naar huis gaan,’ zei zij.

Tom wilde nog iets zeggen, maar toen kwam haar moeder de trap af. Ze keek niet naar de keuken. Wel naar de voordeur. Annie zag haar moeder snel door de huiskamer lopen en de gordijnen openschuiven. Ze verwachtte ongetwijfeld dat Toms truck weg was, dacht Annie. Toen dat niet het geval bleek te zijn, draaide haar moeder zich geschrokken om en zag Tom, Annie en William aan de keukentafel zitten. Annie zag het gezicht van haar moeder lijkbleek worden en even had ze met haar te doen. Maar niet langer dan een seconde.

‘Toooooommm!’ zei haar moeder, langgerekt en met een hoger wordende stem. Het was het soort uitspraak dat op zich veel dingen betekende, maar voornamelijk: waarom ben je hier nog?

‘Moet je niet aan het werk?’ vroeg ze uiteindelijk.

Tom was chauffeur bij UPS. Annie was eraan gewend hem na zijn werk in zijn bruine uniform te zien. Zijn shirt en short waren extra strak.

‘Ja,’ zei Tom, die zo snel ging staan dat hij koffie op de tafel morste. ‘Ik moet gaan, kinderen, want ik ben toch al aan de late kant.’

Annie zag Tom en haar moeder blikken uitwisselen terwijl Tom snel langs haar heen naar de voordeur liep en onderweg zijn schoenen pakte. Ze was blij dat er geen afscheidskus plaatsvond, want anders had ze waarschijnlijk direct overgegeven.

‘Mama, na school neemt Tom me mee uit vissen!’ zei William.

‘Dat is leuk voor je, schatje,’ zei zijn moeder afwezig.

‘Ga je tanden poetsen,’ zei Annie tegen William, de vrijgekomen rol van volwassene op zich nemend. ‘We moeten gaan.’

William rende de trap op.

Annie keek naar haar moeder, die zei: ‘Annie...’

‘Ga je met hem trouwen?’

Haar moeder zuchtte en leek naar woorden te zoeken. Langzaam bracht ze haar handen omhoog en liet ze toen weer zakken, alsof de touwtjes waren doorgesneden. Dat gebaar beantwoordde Annies vraag.

‘Je hebt tegen me gezegd...’

‘Dat wéét ik,’ reageerde haar moeder ongeduldig en met tranen in haar ogen. ‘Het is voor jou moeilijk te snappen. Op een dag zul je het misschien wel begrijpen.’

Annie ging staan, nam de kommen van haar en William mee naar het aanrecht en spoelde ze om. Toen ze daarmee klaar was, bleek haar moeder nog niet in beweging te zijn gekomen.

‘O, ik begrijp het best,’ zei Annie, en toen wees ze op de trap. ‘Maar William begrijpt het niet. Hij denkt dat hij een nieuwe vader heeft gekregen.’

Haar moeder haalde scherp adem, alsof Annie haar een klap had gegeven. Dat kon Annie niets schelen.

‘We bespreken dit later wel,’ zei haar moeder toen Annie door de bijkeuken regelrecht naar buiten liep om in de tuin op William te wachten. Ze wist dat ze het hart van haar moeder had gebroken door haar geen kusje te geven. Jammer dan, dacht Annie. Haar moeder was de laatste tijd al genoeg gezoend.

Om twaalf uur ’s middags wachtte Annie met William voor de school op Tom. Ze keken uit naar zijn pick-up, maar zagen die niet. Toen een UPS-truck hun kant op kwam, zwaaide William met zijn vuist en brulde: ‘Ja!’

Tom zat echter niet achter het stuur en de truck minderde geen vaart.

Nadat ze Toms hengel en visjack hadden opgehaald, liepen Annie en William over de vochtige berm van de snelweg de stad uit. Annie liep voorop. Ze wist dat daar ergens een kreek was. Een vrouw die in een kleine gele pick-up reed, stopte recht voor hen.

‘Waarheen zijn jullie zo vastberaden onderweg?’ vroeg de vrouw met een hoge, meisjesachtige stem. Annie had meteen een hekel aan haar. Ze was zo’n vrouw die dacht dat ze nog jong en kwiek was in plaats van plomp en breed.

‘We gaan vissen in de kreek verderop,’ zei Annie.

De vrouw zei dat ze Fiona heette en dat ze op het platteland de post bezorgde. Ze ging ook die kant op, voor het geval ze een lift wilden hebben. ‘Graag. Dank u,’ zei Annie, ook al schudde William zijn hoofd.

Terwijl ze diep het bos in reden en tussen de bomen door glimpen konden opvangen van een riviertje, hield Fiona geen seconde haar mond. Ze deed alsof ze belangstelling voor hen had, maar dat was niet zo, dacht Annie. Fiona was vastberaden hun ervan te overtuigen dat het bezorgen van post een heel belangrijke baan was, en dat niet iedereen dat werk kon doen. Alsof ze verwachtte dat Annie zou zeggen: ‘Wauw! U bezorgt de póst?’ De geur van Fiona’s parfum was overweldigend in de kleine cabine. Annies ogen begonnen te tranen en ze gaf William, die zijn neus dichtgeknepen hield, een por met haar elleboog.

‘Mogen we hier uitstappen?’ vroeg Annie op een gegeven moment. Behalve de kreek was er op deze plek niets bijzonders.

‘Weten jullie zeker dat dit van je ouders mag?’ vroeg Fiona, veel later dan had gemoeten.

‘Natuurlijk,’ loog Annie.

Ze bedankten de vrouw en stapten uit. William was bang dat de vissen hem konden ruiken omdat zijn kleren nu naar parfum stonken, maar Annie overtuigde hem ervan dat vissen niet konden ruiken – ook al wist ze niets van vissen.

Misschien, dacht Annie, zagen de mannen William en haar niet omdat de donkergroene plastic zak die ze over hun kleren hadden aangetrokken zo goed paste bij de kleur van de dichte struiken. Misschien waren ze op zoek gegaan naar een ander voer-

tuig, hadden ze er geen ontdekt en gingen ze ervan uit dat daar verder niemand was, zeker niet te voet. Maar Annie kon hen wél zien: de profielen van vier mannen in een witte SUV op een kampeerterrein.

Alles onder het druipende bomendek was nat en donker en het rook er naar pijnbomen, klei en het opspattende water van de kreek. Het kampeerterrein zag er, met uitzondering van de witte auto, verlaten uit. Naast de SUV stonden een picknicktafel en een lage, zwarte vuurkorf.

Annie zag de chauffeur uitstappen en zijn portier dichtdoen. Hij maakte een rondje over het terrein en liep toen terug naar de auto. Hij was van middelbare leeftijd of ouder, slank, fit en atletisch in zijn bewegingen. Hij had kort wit haar en een gebruind, mager gezicht. Er werden nog drie portieren geopend en nog drie andere mannen stapten uit. Ze hadden regenjacks aan en een van hen had een honkbalpet op. De man met de honkbalpet zette een sixpack bier op de picknicktafel, haalde er vier flesjes uit, draaide de doppen eraf en stopte die in de zak van zijn jack.

Te zien aan de manier waarop ze knikten, glimlachten en spraken, leken de mannen zich bij elkaar op hun gemak te voelen, dacht ze. Door het geluid van de snelstromende kreek achter haar kon ze niet horen wat ze zeiden. De man met de honkbalpet gaf iedereen een flesje bier en nam zelf een grote slok. Ze gingen niet aan de tafel zitten – te nat, dacht ze – maar stonden naast elkaar.

Annie voelde William door het plastic heen aan haar arm trekken. Toen ze naar hem keek, wees hij op het pad waarover ze waren gekomen, aangevend dat hij weg wilde. Ze gaf hem een nog-even-wachten-knikje en keek weer naar het kampeerterrein. Ze vond het opwindend om deze mannen te bespioneren. Ze vond mannen fascinerend en afstotelijk, misschien omdat haar moeder er zoveel aantrok.

Wat er toen gebeurde, was angstaanjagend.

De chauffeur liep om de groep mannen heen alsof hij terugging naar de auto, draaide zich opeens bliksemsnel om, prikte met een vinger in de borstkas van een man met golvend haar en zei iets gemeens. De man met het golvende haar liep struikelend een eindje naar achteren, duidelijk verbaasd. Het leek alsof er een signaal was gegeven. De man met de honkbalpet en een lange, donkere man zetten een paar stappen naar achteren en stonden toen schouder aan schouder met de chauffeur, tegenover de man met het golvende haar, die zijn bierflesje weggooide en zijn handen met de handpalmen omhoog uitstak: een gebaar van onschuld.

‘Annie...’ smeekte William.

Ze zag dat de donkere man een pistool achter zijn rug vandaan haalde, het op de man met het golvende haar richtte en drie keer vuurde: pof, pof, pof. De man met het golvende haar wankelde achteruit, tot hij struikelde over de barbecue en in de modder viel.

Annie hield haar adem in en haar hart leek in haar keel te zitten. Verstikkend. Ze voelde een scherpe pijn in haar arm en even dacht ze dat ze was geraakt door een verdwaalde kogel. Maar toen ze omlaag keek, zag ze dat William haar arm met twee handen vasthield. Hij had ook gezien wat er op het kampeerterrein was gebeurd. Het was anders dan op de televisie of in een film, waar een enkel schot een oorverdovende explosie was en het slachtoffer achterwaarts door de lucht vloog, meteen dood, met bloed dat door zijn kleren heen spoot. Dit geluid was veel zachter geweest. Niet meer dan een pof, pof, pof, als een paar voetzoekers. Ze kon niet geloven wat er net was gebeurd. Ze kon niet geloven dat het geen grap was, dat het zich niet alleen in haar fantasie had afgespeeld.

‘Annie, laten we weggaan!’ riep William, en ze liep blindelings achteruit, in de richting van de kreek.

Bij de oever keek ze over haar schouder, beseffend dat ze van het pad af waren geraakt en niet verder konden. ‘Neel!’ riep ze naar William. ‘Niet deze kant op. Laten we teruggaan naar het pad!’

In paniek draaide hij zich naar haar toe, met grote ogen en een lijkbalek gezicht. Annie pakte zijn hand en trok hem mee, de struiken door en terug naar het pad. Toen ze dat hadden bereikt, keek ze om naar het kampeerterrein. De drie mannen stonden bij de man met het golvende haar en vuurden met pistolen op zijn lichaam.

Pof, pof, pof, pof, pof.

Opeens keek de chauffeur op, alsof Annies blik hem had aangetrokken. Hun ogen boorden zich in die van de ander en Annie voelde iets als een ijsskoude elektrische schok door haar heen gaan. Die verbrandde de toppen van haar vingers en haar tenen en even leken haar schoenen aan de grond vast te zitten.

‘Hij ziet ons!’ krijste William.

Ze rende zoals ze nog nooit van haar levensdagen had gerend, trok haar broertje mee en brulde: ‘Blijf bij me!’

Ze bleven op het pad langs de lange bochten van Sand Creek. De kreek was links van hen, het donkere bos rechts van hen. Onder het rennen streken natte takken hard langs haar gezicht en trokken aan haar kleren. Ze hoorde haar eigen gekrijs, maar het leek alsof iemand anders krijste.

Pof, pof. Een dunne boom voor hen schudde toen die door een kogel werd geraakt en halfgeopende knoppen regenden omhoog. De mannen schoten op hen.

William huilde, maar hield Annie wel bij. Hij hield haar hand zo stevig vast dat haar vingers er gevoelloos van werden, maar dat kon haar niets schelen. Ergens had ze in de modder een schoen verloren. Ze peinsde er niet over om daarvoor terug te gaan en nu was haar linkervoet ijsskoud.

Hoe ver waren ze nog van de weg vandaan? Ze had geen idee. Als ze bij de weg waren, hadden ze kans op een lift naar huis.

William bleef zo plotseling staan dat Annie naar achteren werd getrokken en viel. Had een van de mannen hem te pakken gekregen?

Nee, zag ze. Zijn hengel zat klem tussen de stammen van twee bomen en in plaats van die los te laten, probeerde hij hem los te trekken.

‘William, laat dat ding los. Laat het los!’ riep ze.

Hij bleef ermee worstelen, alsof haar woorden niet tot hem waren doorgedrongen. Zijn gezicht was van vastberadenheid verwrongen en tranen stroomden over zijn wangen.

‘Laat lós!’ brulde ze, en toen deed hij het.

Ze krabbelde overeind en zag toen een schaduw tussen de bomen rechts van hen. Het was de man met de honkbalpet. Hij had kennelijk een parallel lopend pad gevonden, waardoor hij hen wellicht de pas kon afsnijden. ‘Wacht,’ zei ze met grote ogen tegen William. ‘We kunnen die kant niet op blijven gaan. Volg me.’

Ze baande zich een weg door het dichte en natte kreupelhout, regelrecht naar het pad waarop ze de man met de honkbalpet had zien rennen. Bij dat pad aarzelde ze even, maar zag niemand en rende er tussen twee knoestige wilde-rozenstruiken door overheen, William met zich mee trekkend. Deze keer hoefde ze hem niet aan te moedigen om te blijven rennen.

Ze liepen nu door een dicht bos, van de rivier vandaan. Annie liet de hand van haar broer los en ze klauterden over grote houtblokken en door massa’s levende en dode struiken, steeds verder de schaduw in. Iets wat laag was en een stevig lijf had – misschien een wasbeer – haastte zich hun gezichtsveld uit en scheidde de bladeren voor hen.

Ze lieten het geraas van de kreek achter zich en het werd stiller in het bos. Op een gegeven moment hoorden ze ergens tussen

de bomen een van de mannen roepen: 'Waar zijn ze verdomme naartoe gegaan?'

'Hoorde je dat?' vroeg William.

Ze bleef staan, leunde tegen de stam van een massieve ponderosa-den en knikte.

'Denk je dat ze ons zullen doodschieten als ze ons vinden?'

Met haar ogen smeekte ze hem zijn mond te houden.

William ging naast haar tegen de stam zitten en een paar minuten lang waren de enige geluiden in het bos die van de druppende bomen en van hun moeizame ademhaling. Maar hoewel ze weer op verhaal kwam, bleef de doodsangst bestaan. Elke boom oogde als een van de mannen. Elke schaduw leek even op een man met een pistool.

Ze keek omlaag, naar haar broertje. Hij leunde met zijn hoofd tegen de stam en zijn mond stond een klein stukje open. Zijn kleren waren nat en gescheurd. Ze zag donker bloed uit een snee in zijn knie komen, op de plek waar zijn broek een L-vormige scheur vertoonde. Zijn gezicht was spierwit en zat onder de smerige vegen.

'Het spijt me dat ik je hierheen heb meegenomen,' zei ze. 'Ik wist niet wat ik deed.'

'Ze hebben die man vermoord,' zei William. 'Ze hebben op hem geschoten en nog eens op hem geschoten.'

Ze zei niet dat ze hetzelfde met hen zouden doen. Wel zei ze: 'Als we deze kant op blijven lopen, moeten we de weg kunnen vinden.'

'Stel dat zij daar al zijn?'

Ze haalde haar schouders op en zuchtte. 'Ik weet niet wat we dan moeten doen.'

'Hoe komen we weer thuis?'

'Dat weet ik ook niet.'

'Ze bleven gewoon op hem schieten,' zei hij. 'Ik vraag me af wat hij heeft gedaan om hen zo boos te maken.'

Ze zagen de weg niet echt, maar ze voelden wel een opening aan in het bladerdek recht voor hen. Annie gaf William opdracht op zijn hurken in de natte struiken te gaan zitten en een paar minuten lang bewogen ze zich niet, hopeno het geluid van een auto of een truck te horen.

‘We lijken wel konijnen,’ zei William. ‘We zitten hier maar bang te wezen.’

‘Stil.’ Ze dacht dat ze een motor gehoord had. ‘Blijf hier.’

Op handen en knieën kroop ze door het lage struikgewas. Ze kon haar blote en bloedende voet niet meer voelen. In de buurt van de weg werd het gras dikker en ze kroop op haar buik naar de rand ervan. Voor het eerst sinds de eerste *pof* voelde ze iets van opluchting.

Toen voelde ze dat er aan haar broekspijp werd getrokken en hapte ze naar adem.

‘Ik ben het maar,’ zei William. ‘Mijn hemel, wat schrok jij!’

‘Ik had tegen je gezegd dat je daar moest blijven,’ siste ze.

‘Geen sprake van.’ Hij kroop dichter naar haar toe. ‘Wat gaan we doen?’

‘Wachten tot we een auto horen. Zodra die dicht in de buurt is, zullen we opspringen en proberen een lift naar de stad te krijgen.’

‘Stel dat het de witte auto is?’ vroeg hij.

‘Dan blijven we ons schuilhouden.’

‘Ik dacht dat je iets hoorde.’

‘Dat dacht ik ook, maar misschien is dat niet zo.’

‘Wacht even.’ William stak zijn hoofd boven het gras uit. ‘Nu hoor ik het ook.’

Annie en William keken elkaar aan toen het geluid geleidelijk sterker werd: het baritonachtige gezoem van een motor, in combinatie met het knarsen van grind onder de banden. De auto kwam vanaf de verkeerde kant, reed van de stad weg in plaats van erheen. Maar als iemand voor hen stopte, dacht Annie, was

er een net zo grote kans dat diegene zou omdraaien om hen naar huis te brengen. En als de auto uit de stad kwam, was het waarschijnlijk niet de witte SUV.

Voorzichtig kroop ze door het gras naar voren. Aan de grond onder haar merkte ze dat het voertuig dichterbij kwam: een vibratie waardoor ze zich eerder een dier dan een meisje voelde.

Ze zag een antenne, toen de bovenkant van de cabine van een pick-up en daarna een voorruit. Ze bracht haar hoofd omhoog.

Het was een rode pick-up, een nieuw model, en er zat slechts één persoon in.

Juichend krabbelde ze overeind en trok William mee. Toen stonden ze op de weg.

Aanvankelijk was ze er niet zeker van dat de chauffeur haar zag. Hij reed langzaam en keek naar de bomen langs de weg in plaats van naar de weg zelf. Maar net toen ze een stap naar achteren wilde zetten, richting de berm, ging de pick-up nog langzamer rijden en herkende ze de chauffeur als meneer Swann. Meneer Swann had eens gedatet met hun moeder en hoewel hij veel ouder was dan zij en het geen succes was geworden, was hij niet onvriendelijk voor hen geweest.

Toen Swann stopte en het portier aan de passagierskant openmaakte, begon Annie Taylor van pure opluchting te huilen. Hete tranen stroomden over haar gezicht.

‘Wow. Is alles goed? Zijn jullie hier de weg kwijtgeraakt?’ vroeg meneer Swann, die hen van top tot teen opnam.

‘Wilt u ons alstublieft naar huis brengen?’ vroeg Annie door haar tranen heen.

‘Wat is er gebeurd?’

‘Brengt u ons alstublieft naar huis,’ zei William. ‘We hebben een man vermoord zien worden.’

‘Wát?’

Terwijl William de pick-up in klauterde, hoorde Annie een andere motor. Ze keek naar de plek waar de weg een bocht naar

rechts maakte en tussen de boomstammen door kon ze glimpen van een aankomend voertuig opvangen.

Het was de witte SUV.

‘Ga op de vloer liggen!’ schreeuwde ze naar haar broer. ‘Zij zijn het!’

‘Annie, wat is hier aan de hand?’ vroeg Swann met gefronste wenkbrauwen.

‘Ze willen ons vermoorden,’ zei Annie, die de pick-up in dook en het portier dichttrok. Samen met William ging ze ineengedoken op de vloer zitten.

‘O, kom nou toch,’ zei Swann.

‘Wilt u alstublieft doorrijden? Wilt u alstublieft gewoon doorrijden?’ zei Annie, en haar stem brak.

Swann zette de pick-up weer in zijn versnelling. Ze voelde de wagen bewegen, hoorde het grind knarsen.

‘Misschien moet ik die wagen laten stoppen en vragen wat er aan de hand is?’ zei Swann. ‘Het is vast een misverstand.’

‘Néé!’ brulden Annie en William tegelijkertijd.

Ze keek naar Swann en zag de verwarring op zijn gezicht. Stel dat de mannen in de SUV Swann lieten stoppen om met hem te praten? Op deze B-wegen was het niet ongebruikelijk dat twee auto’s naast elkaar stilstonden terwijl de chauffeurs informatie en vriendelijke opmerkingen uitwisselden.

‘Stop alstublieft niet,’ zei Annie.

‘Ik weet niet wat hier gaande is, maar het is wel duidelijk dat het jullie doodsbang heeft gemaakt,’ zei Swann.

Swann perste zijn lippen op elkaar en keek recht voor zich uit. Annie wou dat ze kon zien hoe dicht de SUV bij hen was, en wat de mannen die daarin zaten deden. In plaats daarvan sloeg ze haar armen om William heen en hield Swann in de gaten.

‘Ze willen dat ik stop,’ zei Swann, zonder omlaag te kijken.

‘Doe dat alstublieft niet.’

‘Als ik niet stop, zullen ze zich afvragen waarom niet.’

Annie voelde een volgende verstikkende huilbui aankomen en probeerde die te onderdrukken.

De pick-up minderde vaart. Ze probeerde William – en zichzelf – nog verder op de vloer te drukken. Ze voelde zijn hartslag onder haar hand. Ze deed haar ogen dicht, alsof het feit dat zij de mannen niet kon zien ook betekende dat zij háár niet konden zien.

‘Goedemiddag, meneer Singer,’ zei Swann terwijl hij zijn raampje opendraaide.

‘Goedemiddag,’ zei Singer. Annie vermoedde dat Singer de chauffeur was. Meneer Swann kende hem!

‘Heb je hier ergens langs de weg kinderen gezien?’ vroeg Singer.

‘Zijn die van u?’ vroeg Swann.

‘Nee. Mijn kinderen zijn volwassen en getrouwd, dat weet je. Ik weet niet wie ze zijn. Ik was met mijn makkers aan het vissen en dollen bij de rivier en toen hebben we een paar kinderen bang gemaakt. We hebben op een schietschijf geschoten, en we wisten niet dat zij daar waren. We vermoeden dat ze kunnen denken iets te hebben gezien wat ze niet hebben gezien.’

‘Jullie hebben op een schietschijf geschoten?’

‘Ja. Dat doen we om de paar maanden, om scherp te blijven. Hoe dan ook... We willen zeker zijn dat die arme kinderen weten dat we niets kwaads in de zin hadden.’

Annie deed een oog op een kiertje open om naar Swann te kijken. Niet doen, wilde ze schreeuwen.

‘Jullie hebben ze goed bang gemaakt, hè?’ zei Swann.

‘Ik ben bang van wel. We willen hen vinden om duidelijk te maken dat alles oké is.’

‘Is alles ook oké?’ vroeg Swann.

Daar reageerde Singer niet op.

‘Dat zal het zijn als we die kinderen hebben gevonden,’ zei een andere man met een heel licht Mexicaans accent. Annie vermoedde dat hij de donkere man met de snor was.

‘Dus je hebt hen niet gezien?’ vroeg Singer nogmaals.
Swann aarzelde.

Annie deed haar oog weer dicht en probeerde zich voor te bereiden op de dood. Wat er verder nog werd gezegd, kon ze niet horen door het in haar oren razende bloed. Maar ze hoorde Swann wel zeggen dat er een auto achter hem stond te wachten tot hij doorreed.

‘Ja,’ zei Singer. ‘Je kunt nu maar beter naar huis gaan.’

Ze kon niet geloven dat zij – dat zij allemaal – zoveel mazzel hadden, toen ze besepte dat de pick-up weer in beweging was gekomen.

‘Ik denk dat jullie beter op de vloer kunnen blijven,’ zei Swann.

‘Waar neemt u ons mee naartoe?’ vroeg Annie.

‘Ik woon iets verderop langs deze weg en ik moet een telefoontje plegen.’

‘Waarom brengt u ons niet naar huis?’

‘Omdat ik die jongens niet nog eens wil tegenkomen. Ik ken hen nog uit mijn diensttijd en het verhaal dat ze me net hebben verteld, is niet direct zinnig te noemen.’

‘Dat komt omdat we u de waarheid hebben verteld,’ zei Annie, die tranen in haar ogen voelde opwellen.

‘Misschien,’ zei Swann. ‘Jullie moeten je hoofden omlaag houden.’

Vrijdag, 16.40 uur

JESS RAWLINS WAS in de ronde, omheinde ruimte bij de paardenbak bezig zijn nieuwe paard Chile basisprincipes bij te brengen toen een Lexus – een nieuw model – vanaf de zuidelijke heuvel de toegangsweg naar zijn ranchhuis op draaide. Dat verraste hem omdat hij zich zo volledig op zijn paard concentreerde: een driejarig grijsbruin paard, bijna anderhalve meter hoog. Hij was in een soort hyperalerte trance beland door het ritmische geluid en de cadans van haar hoeven. Hij was vergeten hoe dol hij op het geluid van paardenhoeven was, het solide, zachte ritme ervan. Hij genoot ervan ze door de grond heen te voelen terwijl het vijfhonderd kilo wegende dier draafde. Hij was vergeten hoe dat geluid hem bijna in slaap bracht, hem mee terugnam in de tijd. Even daarvoor, toen hij haar naar rechts liet draaien, had hij niet alleen haar hoefgetrappel, maar ook een serie scherpe schoten gehoord. Dat geluid had hem even gealarmeerd, tot hij beseftte dat het van ergens hoog boven de vallei kwam en niets te maken had met de gang van zijn paard. Hij had haar plotseling tot stilstand gebracht en ze had prima op dat commando gereageerd, met haar kop naar hem toe gekeerd, zoals ze werd geacht dat te doen, hem met beide ogen aankijkend, moeizaam ademhalend, haar lippen inschikkelijk likkend. Hij luisterde en hoorde geen geknal meer in de verte.

Als het beboste dal waarin hij woonde een zadel was, stonden zijn huis en de bijgebouwen precies onder de voorste zadelboog. Daarvandaan kon hij iedereen zien die van de snelweg naar zijn ranch kwam. In de schemering keek hij vaak naar muildeerherten die zich grazend een weg naar de bodem van de vallei baanden om bij het riviertje te drinken.

Hij kuste de lucht en zette een stap naar rechts. Chile reageerde daar meteen juist op door een cirkel linksom te maken, aan het eind van een touw dat Jess losjes in zijn linkerhand hield. In zijn rechterhand hield hij een stijf opgewonden rol touw vast die hij gebruikte om de merrie signalen te geven, haar onzichtbaar onder druk te houden om soepel te blijven lopen. Soms tikte hij met het touw tegen een broekspijp van zijn Wranglers om haar aandacht te trekken. Maar meestal hoefde hij de rol touw alleen omhoog te brengen om haar in beweging te krijgen. Hij had haar er nooit mee geslagen.

Terwijl Chile rondjes liep, bleef Jess aan de kant van haar linkerflank. Jess begon stapelverliefd te worden op dit paard: een stevige en gespierde kleine merrie met vriendelijke ogen en twee witte sokken. Mensen die naar paardenraces keken en vonden dat paarden slank moesten zijn, zouden Chile lelijk vinden. Voor Jess ging dat niet op. Ze was een sterk paard, een *cow horse*. Vanuit een ooghoek zag hij de auto langzaam zijn kant op komen.

De Lexus kroop over de toegangsweg. De middagzon weerkaatste op de voorruit en de verchromde grille. De auto ging nog langzamer rijden toen die een in de wei staande koe en kalf naderde, alsof de chauffeur verwachtte dat die dieren de weg over zouden rennen. Vanaf de snelweg kon je maar op één manier bij de Rawlins Ranch komen, en die weg hield op bij de boerderij.

Jess Rawlins was lang, stijf, een en al scherpe hoeken: knokige ellebogen en knieën, een prominente, havikachtige neus en geprononceerde jukbeenderen. Het enige zachte aan hem, had zijn

vrouw Karen een keer tegen hem gezegd, waren zijn ogen en zijn hart. Maar niet op een goede manier.

Toen de Lexus tot stilstand kwam tussen zijn huis en de schuur en het portier aan de kant van de chauffeur werd geopend, keek Jess er voor het eerst echt naar, terwijl Chile rondjes bleef draaien. De man die uitstapte, was slank en goedgebouwd. Hij had dik blond haar en een borstelige snor, en hij ging gekleed in een kakibroek met een paars poloshirt dat goed om zijn lijf heen zat. Hij zag eruit als een golfer, dacht Jess. Nee, erger nog: een makelaar.

Jess tikte hard met de rol touw tegen zijn been en Chile bleef staan. Net als alle paarden had ze niet veel nodig om haar ervan te overtuigen dat ze moest ophouden met werken. Maar Jess was blij met de manier waarop ze naar hem keek, wachtend op het volgende commando. Soms konden paarden een minachtende blik in hun ogen hebben. Chile had echter respect voor hem, en hij had dat voor haar. De goede relatie tussen Chile en mij zal van lange duur zijn, dacht hij.

Jess wachtte tot de man zijn kant op liep. Toen hoorde hij het weer. Twee duidelijke schoten, ergens ver weg in de vallei. Geen ongewoon geluid in noordelijk Idaho, waar iedereen wapens had.

De man – hij heette Brian Ballard en Jess herkende hem van zijn foto in het onroerendgoedkatern van de krant – leek de schoten niet te horen. Hij bleef staan aan de andere kant van de omheining, zette een mocassin met een kwastje op de wreef op de onderste lat en legde zijn armen op de bovenste. Terwijl hij dat deed, keek Jess naar de Lexus en zag hij voor het eerst het profiel van de passagier. Zij was het, jazeke.

‘Hoe maakt u het, meneer Rawlins?’ vroeg Ballard zogenaamd opgewekt. ‘Ik zie dat u een paard traint.’

‘Daar ben ik net mee begonnen. Ik moet toegeven dat de nieuwe generatie paardentrainers gelijk heeft door te stellen dat het

bijbrengen van de basisprincipes het allerbelangrijkste is. Zij hebben verstand van zaken, en ze hebben gelijk.' Hij keek weer naar Brian Ballard. 'Wat wilt u?'

Ballard glimlachte. Zijn wenkbrauwen gingen omhoog en hij tuitte zijn lippen. Ondanks de glimlach voelde hij zich slecht op zijn gemak. 'Ik weet niet veel van paarden. Ik ben allergisch voor ze.'

'Dat is jammer.'

'Ik ben Brian Ballard, maar ik denk dat u dat wel weet.'

'Dat klopt.'

'Het is een genoegen om u eindelijk te ontmoeten,' zei Ballard, en hij knikte naar Jess. 'Dit is een mooie plek.'

Jess kwam niet in beweging.

'Vanmorgen heb ik Herbert Cooper in de stad gezien. Hij zei dat u hem had moeten ontslaan.'

Herbert Cooper had dertien jaar als voorman voor Jess gewerkt. De dag daarvoor had Jess hem moeten meedelen dat hij zijn loon niet meer kon betalen, dat er niet genoeg geld was om zowel de leningen bij de bank af te betalen als een werknemer in dienst te houden. Het was een van de moeilijkste dingen geweest die Jess ooit had moeten doen, en hij had niet goed geslapen. Bovendien was dit het kalfseizoen en nu zou hij dat in zijn een-tje moeten afhandelen.

Jess zag Ballard naar Chile kijken. Hij wist wat de man dacht, en dat maakte hem boos.

'Dit paard heb ik gekregen als betaling voor het verhuren van een stuk weiland om te grazen,' zei hij, en hij wenste meteen dat hij zijn mond had gehouden. Hij had geen enkele reden om zichzelf te rechtvaardigen, al helemaal niet tegenover deze man.

'O.'

Jess knikte naar de Lexus. 'Ik zie Karen. Heeft zij u hiertoe aangezet?'

Ballard keek om, alsof hij bevestiging wilde dat Karen in zijn

auto zat, ook al wist hij dat. Het duurde even voordat Ballard zich weer naar Jess toe draaide. 'Als u het niet erg vindt, laat ik haar hier liever buiten. Er is geen reden waarom u en ik dit niet als heren kunnen afhandelen.'

'Daar zijn vele redenen voor,' zei Jess. 'Dus waarom stapt u niet in uw auto en verdwijnt u van mijn ranch?'

'Dat is niet nodig,' zei Ballard met een bijna smekende blik in zijn ogen.

Jess had even met hem te doen. Dat moment ging snel voorbij. 'U kunt vertrekken via dezelfde route die u op de heenweg hebt genomen,' zei Jess. 'Vergeet niet het hek dicht te doen.'

Ballard stak zijn handen uit, met de handpalmen omhoog. 'Luister. Iedereen is op de hoogte van de situatie hier. U hebt het moeilijk, erg moeilijk. U moest Herbert ontslaan en alle anderen zijn al...' Hij zocht naar het juiste woord en koos het verkeerde: 'Heen gegaan. Ik stuur u nu al maanden voorstellen toe en u kent mijn reputatie. Ik ben een eerlijke man, en in dit geval ook meer dan vrijgevig. Ik hoopte dat we dit als mannen onder elkaar konden bespreken en gevoelens buiten beschouwing konden laten.'

Jess zweeg even en voelde zijn borstkas verkrampen. Hij keek naar zijn hand en zag dat zijn vingers wit waren omdat hij de rol touw zo krampachtig vasthield dat het zeer deed.

'Om van man tot man te kunnen praten, heb je twee mannen nodig,' zei Jess. 'Dus hebben we pech. Ik heb u twee keer gevraagd te vertrekken. Als ik dat nog een derde keer moet doen, zal het zijn vanachter het vizier van mijn Winchester.'

Ballards mond ging open alsof hij iets wilde zeggen, maar er kwam niets uit. Jess keek hem nijdig aan. Toen zette hij een stap naar voren om Chile aan het hek vast te binden. Ballard schrok en haalde zijn voet van de lat. 'U hoeft me niet te bedreigen. Ik kan deze ranch van u kopen, of ik kan wachten om hem later van de bank te kopen.'

‘Maak dat u wegkomt,’ zei Jess.

Brian Ballard zette een paar stappen naar achteren en draaide zich toen om. Over zijn schouder zei hij: ‘U maakt een fout. Ik heb al eerder tegen u gezegd dat ik meer dan fair zal zijn.’

Jess bond Chile vast en keek toe terwijl Ballard naar zijn Lexus liep. Hij zag dat Karen zich naar Ballard toe draaide toen die het portier openmaakte. Door de stand van haar hoofd wist hij wat ze zei. Toen hoorde hij Ballard zeggen: ‘Nee. Ga dat zelf maar tegen hem zeggen als je dat wilt.’

Ballard ging achter het stuur zitten en keerde. Jess bleef een tijdje kijken naar de auto, die over de toegangsweg de heuvel weer op reed. Het duurde een paar minuten voordat zijn handen niet meer trilden.

‘Ik moet je van een zadel voorzien,’ zei hij tegen Chile, en hij streek met zijn hand over haar stevige hals.

Over de rug van het paard heen bleef Jess de Lexus nakijken. Het beeld van Karens profiel leek nog in de stofwolken te hangen waarvoor de banden hadden gezorgd.

Dat was dus Brian Ballard, de man voor wie ze hem had verlaten. De man met wie ze na hem was getrouwd.

Hij had niet teruggevochten toen ze had gezegd dat ze hem zou verlaten, dat ze hem was ontgroeid en dat hij niet eens de status-quo had gehandhaafd, maar zelfs achteruit was gegaan. Ze had gezegd dat alleen al bij hem op de ranch zijn, haar claustrofobisch maakte. Dat hij over wat er met hun zoon was gebeurd heen moesten komen. Dat hij een anachronisme was. Hoe had hij zich daartegen kunnen verdedigen?

Karen had hun spaargeld gekregen en de veevoerwinkel in de stad, die ze prompt had verkocht. Ze had de Lincoln en zijn paard gekregen. Die had ze ook verkocht.

Jess had de ranch gehouden.

De wandeling heuvelopwaarts door het bos naar de brievenbus leek langer dan ooit, dacht hij, en zijn benen voelden zwaarder aan dan normaal. Jarenlang had Jess nooit de post opgehaald. Dat deed Herbert of Margie, of een andere medewerker, of zijn vrouw Karen. Zij vond het heerlijk om de post te halen. Later had hij ontdekt waarom.

Om het allemaal nog erger te maken, leek hij vaker wel dan niet Fiona Pritzle, de vrouw die op het platteland de post bezorgde, bij de brievenbus te treffen. Ze was een gemene roddeltante, vond hij. Zij had iedereen verteld wanneer zijn vrouw hem had verlaten, en voor wie. Fiona deed alsof ze zich zorgen maakte over zijn gezondheid en zijn welzijn en probeerde hem nieuwtjes en informatie te ontfutselen. Had hij nog iets van zijn ex gehoord? Wist hij dat ze weer in de stad was gaan wonen? Was het waar dat de ranch financieel in de problemen zat? Dus bleef hij te midden van de natte bomen staan toen hij een auto hoorde aankomen. Er was een tijd geweest dat er weinig verkeer over die weg reed, en Jess iedereen kende die zich daar liet zien.

In feite was er in Pend Oreille County een tijd geweest dat iedereen Jess Rawlins kende en dat Jess iedereen kende. Dat was toen de houtmolens nog functioneerden en de zilvermijnen arbeiders in dienst namen. In die tijd was het een ruw, geïsoleerd en woest gebied geweest. De mensen die er woonden waren onderdanen van de bergen, het weer, de diepe bossen, de geïsoleerdheid en de niet-verlichte corporaties die kwamen om alles uit het gebied te halen wat erin zat, inclusief de goodwill en het fatsoen van hun werknemers. De ordeloosheid van de woeste omgeving en de dito atmosfeer hakten erin bij de mensen. De uitzondering op die regel vormden mensen als Jess, families als de familie Rawlins, die arm waren geweest maar erin waren geslaagd een onderneming op te bouwen – de Rawlins Ranch – in plaats van grondstoffen te delven en die naar elders te laten transporteren. Zij hadden hun eigen nalatenschap opgebouwd en daardoor had-

den ze een hogere status en meer respect verworven. Anders dan de managers van houthakkersbedrijven en de mijnfunctionarissen die naar dat deel van Idaho werden gestuurd vanuit gebieden als Pennsylvania en West Virginia om daar een tijd te werken en zo meedogenloos en efficiënt mogelijk te pakken wat ze pakken konden, om vervolgens te verzoeken om overplaatsing naar een gastvrijer oord, had de familie Rawlins een bolwerk en een nalatenschap opgebouwd dat werd gedeeld en gevierd.

Toen Jess opgroeide, voelde hij zich een plaatselijke held. Zijn vader en zijn grootvader hadden hem duidelijk gemaakt dat hij uitzonderlijk was: dat hij net als alle anderen was, niet beter dan zij, maar dat hij wel iets bijzonders had omdat hij Rawlins heette. Die uitzonderingspositie was verkregen door hard te werken, eerlijk maar hard te onderhandelen en een hoge morele maatstaf te hanteren.

De Rawlins Ranch was des te bewonderenswaardiger omdat het noorden van Idaho niet ideaal was voor het houden van vee. Er waren te veel bomen, er waren te weinig prairies en grazige weiden. Het regende er te veel. Anders dan de uitgestrekte ranches in het zuiden of in de aangrenzende staten Montana, Wyoming en het oostelijke deel van Oregon, moest de Rawlins Ranch uit het bos worden gehakt en zorgvuldig worden beheerd, als een temperamentvolle machine. Ze konden het vee niet maandenlang zelf naar eten laten zoeken, zoals ranchhouders dat in meer open gebieden konden doen. Als ze dat deden, raakte het vee zoek. Dus verhuisden ze de kuddes van het ene naar het andere park, van plateau naar plateau, en telden ze de dieren telkens zorgvuldig. De regen en het weelderige terrein waren een voedingsbodem voor hoefrot en door vochtigheid veroorzaakte kwalen, dus moest het vee vaker worden geïnspecteerd dan normaal. Jess' grootvader had de procedure bedacht om zijn vee te tellen, te verplaatsen en te inspecteren. Van de staat Washington had hij stieren gekocht die waren gefokt om bestand te zijn tegen

natte grond en zware sneeuwval. Op een gegeven moment werd de kwaliteit van het rundvlees van de familie Rawlins in brede kring geprezen en bloeide de ranch op dankzij goed management. Nou ja, de hoge rundvleesprijs had ook een steentje bijgedragen.

Net als zijn vader en grootvader had Jess een bezitterige houding als het om de vallei, de leefgemeenschap en de ranch ging. Hij had er nooit aan getwijfeld dat hij na zijn dienstdiensttijd in het leger naar de ranch zou terugkeren, en dat was ook gebeurd.

Jess vroeg zich vaak af of hij – wetend wat hij nu wist – de juiste keuze had gemaakt. Hij vroeg zich ook af of hij de katalysator was geweest voor wat er nog ging komen, voor de achteruitgang. Was de vonk van uitzonderlijkheid in hem gedoofd? Hij was niet in staat geweest het gevoel van eminentie dat hij altijd had gekend, over te dragen.

Misschien, dacht hij, was het wel gewoon op.

Fiona Prittle, die achter het stuur van haar kleine gele Datsun pick-up zat, keek streng en gekweld tot ze hem zag. Haar gezichtsuitdrukking veranderde meteen, maar Jess hield die eerste blik vast, ook toen ze bij zijn brievenbus stopte, uitstapte en naar hem grinnikte. Hij vroeg zich af hoe zij wist wanneer hij daar zou zijn. Dat wist hij zelf niet eens elke dag. Fiona had een breed, pokdalig gezicht, dat zwaar was opgemaakt. Toen ze uitstapte, kwam er een wolk van parfum vrij. Ze boog zich over de motorkap heen en legde de post daarop, alsof het om een winnende hand met kaarten ging. Ze glimlachte naar hem met mooie tanden: haar beste bezit. Het was hem natuurlijk opgevallen dat ze zich de laatste maanden beter kleepte, haar haren opstak en lippenstift opdeed. Ze had nu kennelijk niet alleen de behoefte zijn post te bezorgen, maar die ook door te kijken.

‘Catalogi,’ zei ze. ‘Drie vandaag. Twee voor vrouwenkleding, dus je staat nog steeds op hun lijst, ondanks...’

Hij keek haar grimmig aan.

‘En weer een brief van de onroerendgoedbelasting,’ zei ze met haar kleinemesisjesstem, en ze nam hem achterdochtig op. ‘Ik weet dat ik al een paar van die brieven bij je heb afgeleverd.’

Hij knikte slechts.

‘Jess, ik heb Herbert in de stad gezien.’

‘Hij is naar de stad verhuisd,’ zei Jess.

‘Hij zwaaide, maar hij stopte niet. Is er iets mis?’

Verdomme, dacht hij. Maar hij zei: ‘Hij is gewoon naar de stad verhuisd.’

Ze nam hem achterdochtig op, maakte toen een stapeltje van zijn post en overhandigde dat aan hem.

‘Het wordt druk op deze weg,’ zei ze. ‘Ik ben bijna tegen een auto op gereden toen ik de bocht door kwam.’

Hij trok zijn wenkbrauwen op, hopen dat niet reageren voor haar een teken zou zijn om weer te vertrekken. Ze had een oogje op hem, wist hij. Maar hij wilde niets meer met vrouwen te maken hebben.

‘Een Cadillac Escalade met drie mannen erin. Ze krópen haast over de weg en keken voortdurend tussen de bomen door.’

Hij haalde zijn schouders op.

‘Splinternieuwe kentekenplaten uit Idaho. Waarschijnlijk nog meer nieuwelingen.’

‘Er verhuizen heel wat mensen deze kant op,’ zei hij.

‘De meesten zijn gepensioneerde politiemannen uit LA.’ Ze fluisterde samenzweerderig. ‘Ik heb gehoord dat het er alles bij elkaar meer dan tweehonderd zijn, en op mijn route wonen er al een stuk of tien.’

‘Hoe weet je dat?’

Ze maakte zichzelf wat groter. ‘Ik stop de cheques voor hun pensioen in hun brievenbussen, net als nieuwsbrieven van de politie en zo. Sommigen van hen wachten me elke dag op, net zoals jij. Een paar van hen zijn echt aardig en voorkomend, maar

anderen lijken een soort kluizenaarsbestaan te leiden. Ze doen alsof ze niets te maken willen hebben met iemand zoals ik. Als ze hun brievenbussen niet leeghaalden, zou je nog gaan denken dat ze hun huis nooit uit kwamen. Bij de politie van LA noemen ze noordelijk Idaho “De Blauwe Hemel”. Wist je dat?”

Dat had Herbert hem verteld, maar dat wilde hij haar niet laten weten. Jess had er geen bezwaar tegen dat oud-politiemannen deze kant op kwamen. Als hij het soort mensen zou mogen uitkiezen dat naar de vallei verhuisde – wat niet het geval was – zou hij voor gepensioneerde politiemannen hebben gekozen. Hij had de indruk dat die te vergelijken waren met de oorspronkelijke kolonisten – mannen als zijn grootvader. Zij waren arbeiders geweest in volle steden. Nadat ze jarenlang hadden geleefd in de meest barre leefomstandigheden en te maken hadden gehad met de ergste elementen van de beschaving die een mens zich kon indenken, hadden ze ervoor gekozen te verhuizen naar een fris, groen gebied waar ze met rust gelaten konden worden. Liever oud-politiemannen dan acteurs of erfgenamen van een internet-imperium, dacht hij. Het soort dat ergens naartoe ging, het heft in handen nam en alles veranderde. Natuurlijk waren er wel een paar van die mensen. Te veel naar Jess’ smaak.

‘Honderden,’ zei ze, ‘en ze kopen alles op. Maar je voelt je er eigenlijk wel veiliger door, vind je ook niet?’

Jess zei niets. Ze ging door. ‘Het staat me alleen niet aan dat sommigen zo op zichzelf zijn. Alsof ze denken dat ze beter zijn dan alle anderen. Waarom zijn ze hierheen gekomen als ze niets met anderen te maken willen hebben? In dat geval hadden ze overal naartoe kunnen gaan. Je zou denken dat ze vriendelijker zouden willen zijn, omdat ze vaak gescheiden zijn en zo. Ik bedoel... Ik ben er toch?’ Ze maakte een onhandige pirouette. ‘Een van hen zou mij van jou kunnen afpakken, Jess Rawlins, als ze maar lang genoeg om zich heen keken om...’

Zo is het welletjes, dacht hij. Hij was somber geworden door

het zien van Karen. Hij wilde niet met Fiona Pritzle praten, maar hij wilde ook niet onbeleefd zijn. 'Ik kan nu maar beter teruggaan,' zei hij, en hij wees op zijn post alsof hij stond te springen om die te lezen.

'Je zou niet kunnen geloven hoeveel cheques en nieuwsbrieven van de politie van LA ik tegenwoordig bezorg,' zei ze. 'Ze wonen allemaal langs deze weg.'

'Dan kun jij maar beter doorgaan met je werk,' zei hij vrolijk.

Ze reageerde alsof hij haar een klap had gegeven. 'Ik wilde alleen maar vriendelijk zijn,' zei ze gepikeerd. 'Ik neem aan dat je vandaag in een niet al te beste bui bent, Jess.'

Hij vond het niet prettig wanneer ze zijn voornaam gebruikte, en het stond hem ook niet aan dat ze zijn post bekeek voordat ze hem die overhandigde. Ze deed te amicaal, vond hij. Ze zou zich professioneler moeten gedragen.

Haar achterbanden lieten grind de lucht in vliegen toen ze snel wegreed. Hij vroeg zich af of hij zijn post voortaan beter 's avonds kon halen.

Hij was de weg naar zijn ranch weer op gedraaid toen hij een andere auto hoorde aankomen. Ze had gelijk over het verkeer. Hij keek over zijn schouder en zag een rode pick-up met een man achter het stuur. Jess kende hem niet. Toen de wagen langs hem reed, leek de chauffeur te praten tegen iets of iemand op de stoel naast hem of op de vloer. Jess zag echter geen passagiers, en ook geen hond. Hij zwaaide naar de man, maar die zwaaide niet terug. Die nieuwe mensen zwaaiden nooit terug.

Terwijl hij de heuvel naar zijn ranchhuis af liep, luisterde hij naar de stilte en het zachte, waterige geluid van een briesje in de boomtoppen. Schoten hoorde hij niet meer.